

Силабус курсу:

ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ, ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, РЕСУРСИ ТА СЕРВІСИ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	281 «Публічне управління і адміністрування»
Рік підготовки:	2
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	2.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	екзамен

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Моргачов Ілля Вікторович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу

посада

morgachov.ilya@gmail.com

електронна адреса

+38-066-099-14-39

телефон

Skype: ilya-m78

месенджер

508 ГК, за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:	Наведені в курсі матеріали спрямовані на формування комплексу професійної компетентності щодо системи електронного урядування з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій за для покращення рівня і якості державних послуг громадянам і подальшого інноваційного розвитку публічної служби. Відповідні компетентності є складовими інтегральної професійної компетентності «Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог».
Результати навчання:	<ul style="list-style-type: none">- здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування,- уміти використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.- уміти визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії.
Передумови до початку вивчення:	Перекривітами є такі дисципліни: «Основи менеджменту», «Теорія організацій», «Право в публічному управлінні», «Методологія системного підходу та наукових досліджень», «Економіка та урядування», «Стратегічне управління», «Публічна служба», «Система адміністрування державної установи», «Програмно-цільове управління».

Мета та завдання курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Електронне урядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні» є формування комплексу професійної компетентності, щодо системи електронного урядування з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій за для покращення рівня і якості державних послуг громадянам і подальшого інноваційного розвитку публічної служби.

Метою лекційних занять за дисципліною «Електронне урядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні» є забезпечення достатнього рівня теоретичних знань, необхідних для розуміння принципів належного електронного урядування та електронної демократії.

Метою практичних занять за дисципліною є закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок використання інформаційних систем та технологій в процесі електронного урядування з метою забезпечення електронної демократії; розвиток дослідницьких вмінь.

Метою самостійної роботи за дисципліною є систематизація і закріплення отриманих теоретичних знань і практичних навичок здобувачів вищої освіти; формування вмінь використовувати нормативну і спеціальну літературу; розвиток пізнавальних здібностей.

Предметом дисципліни є: закономірності й процеси формування та прийняття управлінських рішень із застосуванням технологій електронного урядування.

Завдання дисципліни – формування сучасних теоретичних та практичних знань, умінь та навичок з електронного урядування, налагодження ефективних комунікацій з метою кращої підготовки до співробітництва та взаємодії в інформаційному суспільстві та суспільстві знань; формування навичок самостійної роботи з традиційною літературою та джерелами в Інтернеті; розвиток логічного та аналітичного мислення; вироблення вмінь застосовувати у професійній діяльності основні методи і принципи електронного урядування; придбання практичних навичок з надання адміністративних послуг в системі електронного урядування.

Знання і навички, отримані на другому (магістерському) рівні при вивченні дисципліни будуть розвинуті на рівні підготовки докторів філософії при виконанні наукових робіт та дисертаційних досліджень.

Знання і навички, отримані при вивченні дисципліни, будуть використовуватись у професійному контексті законодавцями, вищими державними службовцями, керівниками, менеджерами (управителями) установ з метою організації та оптимізації процесів електронного урядування та демократії.

Структура курсу

№	Тема	Годин и (Л/ЛБ/ ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Тема 1. Вступ до курсу. Концептуальні засади електронного урядування та електронної демократії.	2/0/0	Сутнісні особливості електронного урядування. Фактори впливу на розвиток та впровадження електронного урядування. Теоретичні засади електронного урядування. Міжнародні та національні документи у сфері електронного урядування. Мета, цілі та завдання електронного урядування. Принципи електронного урядування. Моделі електронного урядування. Етапи розвитку електронного урядування. Поняття та зміст електронної демократії. Цілі та основні напрями розвитку електронної демократії. Форми та інструменти електронної демократії.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Тема 2. Електронне урядування: основи та стратегії реалізації.	2/0/0	Загальносвітові тенденції розвитку ІКТ як фактор впливу на електронне урядування: глобалізація, розвиток світового інформаційного суспільства. Сектори міжсуб'єктної взаємодії в системі	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні

			електронного урядування. Очікування та наслідки впровадження електронного урядування. Національні програми реформ як складові розбудови сучасної національної системи електронного урядування. Концепція інформатизації: нормативно-правове забезпечення. Концепція розвитку інформаційного суспільства. Сучасні державні проекти з розвитку електронного урядування та їх законодавче забезпечення.	завдання
3.	Тема 3. Електронна демократія: основи та стратегії реалізації.	2/0/0	Е-демократія як механізм політичної взаємодії. Методика електронного залучення. Електронна демократія: сутність, мета, основні завдання, категорійно-понятійний апарат. Цілі е-демократії. Сектори та інструменти електронної демократії. Досвід використання інструментів е-демократії в країнах ЄС. Електронний парламент: поняття, сутність і мотиви впровадження. Електронне правосуддя. Інструменти електронної демократії в Україні: стан та тенденції розвитку.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4.	Тема 4. Публічна політика, управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування.	0/0/0	Сутність державної інформаційної політики. Державна інформаційна політика: пріоритетні напрями та принципи. Державна інформаційна політика та електронне урядування. Механізми Національної програми інформатизації. Модель взаємодії суб'єктів Національної програми інформатизації. Механізм розвитку інформаційного суспільства. Стратегія розвитку інформаційного суспільства. Механізми публічного управління розвитком електронного урядування. Публічне управління розвитком інформаційного суспільства країн ЄС. Публічне управління розвитком електронного урядування деяких країн ЄС.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Тема 5. Інструменти електронного урядування та електронної демократії у запобіганні корупції в органах публічної влади.	2/0/0	Фактори виникнення корупції та моделі їх подолання за допомогою інформаційно-комунікаційного інструментарію. Забезпечення прозорості інформації про діяльність органів публічного управління та їх посадових осіб як антикорупційний чинник. Інформаційно-комунікаційні інструменти участі громадськості в реалізації антикорупційної політики. Антикорупційні стратегії із застосування технологій електронного урядування та електронної демократії. Сфери впливу технологій електронного урядування та електронної демократії в Україні на корупцію. Складові інформаційної інфраструктури спеціально уповноважених суб'єктів у сфері запобігання корупції. Складові інформаційної інфраструктури публічного сектора у сфері запобігання корупції. Складові інформаційної інфраструктури відкритих даних у сфері запобігання корупції. Складові інформаційної інфраструктури участі суспільства у сфері запобігання корупції.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	Тема 6. Моніторинг та прогнозування розвитку системи електронного урядування.	0/0/0	Розвиток електронного урядування та електронної демократії як напрям національної інформаційної політики. Індекс мережевої готовності. Глобальний інноваційний індекс. Індекс розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Національна система індикаторів рівня розвитку інформаційного суспільства. Індекс розвитку електронного уряду. Індекс електронної участі. Інші підходи до оцінювання розвитку електронного урядування. Моніторинг розвитку електронного урядування в Україні.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

7.	Тема 7. Розвиток електронного урядування на регіональному рівні.	2/0/0	Поняття «розумне місто», «електронне місто», «електронний регіон». Розвиток електронного урядування на регіональному рівні в Україні. Досвід упровадження електронного урядування в містах країни. Основні напрями розвитку електронного урядування. Кращі зарубіжні практики електронного урядування на місцевому та регіональному рівнях.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
8.	Тема 8. ІТ-архітектура системи електронного урядування.	0/0/2	Світовий досвід стандартизації архітектурних рішень. Рівні архітектури електронного урядування. Телекомунікаційний підрівень. Державна захищена мережа. Технічний підрівень. Центри обробки даних (G-cloud). Технологічний підрівень. Нормативно-правове забезпечення інфраструктурного рівня ІТ-архітектури системи електронного урядування. Підрівень додатків. Презентаційний підрівень. Канальний підрівень.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
9.	Тема 9. Електронний документообіг: реінжиніринг адміністративних процесів в органах публічної влади.	0/0/2	Електронний документообіг. Електронний цифровий підпис. Передумови та етапність упровадження систем електронного документообігу. Функції сучасних систем електронного документообігу. Електронний архів. Системи електронного документообігу. Зміст реінжинірингу адміністративних процесів. Роль інформаційних технологій у реінжинірингу. Нові принципи документообігу. Системи електронного документообігу в реінжинірингу адміністративних процесів.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
10.	Тема 10. Електронні послуги.	0/0/2	Адміністративні та інші послуги: сутність, суб'єкти та способи їх надання. Інтегровані офіси надання адміністративних послуг. Сутність електронних адміністративних послуг. Організація надання електронних адміністративних послуг. Модель ООН розвитку онлайн-послуг. Електронні публічні послуги в країнах Європи та Азії. Перспективні напрями розвитку послуг електронного уряду. Стан упровадження електронних адміністративних послуг на центральному рівні. Стан упровадження електронних адміністративних послуг та окремих інших електронних сервісів на місцевому рівні.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
11.	Тема 11. Доступ до публічної інформації.	0/0/0	Доступ до публічної інформації: базові поняття. Законодавство держав Європейського Союзу у сфері доступу до інформації про діяльність органів публічного управління. Нормативно-правове та організаційне забезпечення доступу до публічної інформації в Україні. Формати даних. Набори даних. Оприлюднення наборів даних. Зв'язані відкриті дані. Екосистема відкритих даних та оцінка готовності до запровадження відкритих даних. Світовий досвід використання відкритих даних. Українські проекти використання відкритих даних.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
12.	Тема 12. Формування та розвиток навичок електронного урядування.	0/0/0	Управління компетенціями у контексті стратегії управління людськими ресурсами в ІКТ-сфері. Узгодження національної рамки кваліфікацій та ІТ-професій з європейською рамкою е-компетенцій. Механізми формування та розвитку ІКТ-компетентності публічних службовців. Підходи до формування та розвитку навичок з е-урядування у публічних службовців.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
13.	Тема 13. Захист інформації в системах електронного урядування.	0/0/0	Основні визначення та поняття інформаційної безпеки. Сутність захисту інформації. Завдання у сфері захисту інформації. Основні проблеми безпечного функціонування систем електронного урядування. Поняття та види загроз інформаційній	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

			безпеці. Канали витоку інформації. Законодавчий рівень забезпечення протидії загрозам інформаційній безпеці. Адміністративний та процедурний рівні забезпечення протидії загрозам інформаційній безпеці. Програмно-технічний рівень протидії загрозам інформаційній безпеці та політика безпеки в системах е-урядування. Рівні системи електронного урядування з точки зору протидії загрозам інформаційній безпеці.	
14.	Тема 14. Електронна взаємодія в органах публічної влади.	0/0/2	Єдина система електронної взаємодії. Стан та тенденції розвитку електронної взаємодії в Україні. Основні завдання щодо створення ЄСЕВ. Інтєрооперабельність. Моделі електронної взаємодії. Програмне забезпечення електронної взаємодії. Можливості сервісів Google та їх використання в органах державного управління та місцевого самоврядування.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
15.	Тема 15. Розвиток електронного урядування та електронної демократії.	0/0/2	Сучасні тенденції розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Хмарні технології як підґрунтя розвитку ІТ-архітектури системи електронного урядування. Мобільні технології як основа для розбудови m-government. Технологія BYOD. Технології Інтернет речей і «розумні технології». Громадські проекти мобілізації людських ресурсів за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. Організаційні технології електронного урядування та електронної демократії.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

1. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 1: Вступ до курсу. Концептуальні засади електронного урядування та електронної демократії / [В.Я. Малиновський, Н.В. Грицяк, А.І. Семенченко]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 70 с.
2. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 2: Електронне урядування: основи та стратегії реалізації / [А.І. Семенченко, А.О. Серенюк]. – К.: ФОП Москаленко О.М., 2017. – 72 с.
3. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 3: Електронна демократія: основи та стратегії реалізації / [Н.В. Грицяк, А.І. Семенченко, І.Б. Жилияєв]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 84 с.
4. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 4: Публічна політика та управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування / [А.І. Семенченко, А.О. Серенюк]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 80 с.
5. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 5: Інструменти електронного урядування та електронної демократії у запобіганні корупції в органах публічної влади / [Ю. Б. Пігарєв, І. С. Куспльак, В. М. Дрешпак]. – К.: ФОП Москаленко О.М., 2017. – 58 с.
6. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч./за заг. ред. А.І. Семенченка, В. М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 6: Моніторинг, оцінювання та прогнозування розвитку системи електронного урядування / [С.К. Полумієнко]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017.–64 с.
7. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 7: Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівнях / [С. А. Чукут]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 72 с.
8. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 8: ІТ-архітектура системи електронного урядування / [Ю.Б. Пігарєв, А.Г. Ложковський, Я.В. Гапанович]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 64 с.
9. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 9: Електронний документообіг. Реінжиніринг адміністративних процесів в органах публічної влади / [С.П. Кандзюба, Р.М. Матвійчук, Я.М. Сидорович, П.М. Мусієнко]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 64 с.

10. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 10: Електронні послуги / [Р.М. Матвійчук, С.П. Кандзюба]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 60 с.
11. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 11: Доступ до публічної інформації / [Ю.Б. Пігарев, В.М. Дрешпак, І.С. Куспляк]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 60 с.
12. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 12: Стратегії управління людськими ресурсами, формування та розвиток навичок електронного урядування / [П.С. Клімушин]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 64 с.
13. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 13: Захист інформації в системах електронного урядування / [О.М. Хошаба]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 72 с.
14. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 14: Електронна взаємодія органів публічної влади / [С. П. Кандзюба, О. М. Хошаба, Ю. Б. Пігарев]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 60 с.
15. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 15: Технології розвитку електронного урядування та електронної демократії / [Ю. Б. Пігарев, А. Г. Ложковський, Т. М. Маматова]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 52 с.

Допоміжна

1. Державне управління : підручник : у2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст.голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ,2013. – Т. 2. – 324 с.
2. Електронне урядування : підручник / авт. кол.: В. П. Горбулін, Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко, О. В. Карпенко та ін.; за заг. ред. проф. Ю. В. Ковбасюка ; наук. ред. проф. Н. В. Грицяк, проф. А.І. Семенченка. – К.: НАДУ, 2014. – 352 с.
3. Клімушкін П. С. Електронне урядування в інформаційному суспільстві [монографія] / П. С. Клімушкін, А. О. Серенок. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2010. – 312 с.
4. Дубов Д. В., Дубова С. В. Основи електронного урядування: Навч. посібник / Д. В. Дубов, С. В. Дубова – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 176с.
5. Клименко І. В., Линьов К. О. Технології електронного урядування: Навч. посібник. / І. В. Клименко, К. О. Линьов – К. : Вид-во ДУС, 2006. – 225 с.

Методичне забезпечення

1. Завдання для самостійної роботи студента з дисципліни “Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні ” / Укл. Моргачов І.В. - Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2019. - 29 с.
2. Тексти лекцій з дисципліни “Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні ”, / Укл. Моргачов І.В. - Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2018.– 97 с.
3. Методичні вказівки до практичних занять (плани практичних занять) з дисципліни "Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні "/ Укл. Моргачов І.В. - Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2019.– 61 с.
4. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни " Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні ". / Укл. Моргачов І.В. - Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2018.– 30 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	10
Тести	30
Індивідуальні завдання	10
Іспит	50
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Здобувач може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу здобувачу можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань здобувач має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Плагіат є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття здобувачі вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять здобувачі:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань здобувачі:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.